

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 87

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 46
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 1 Decembrie, 1892.

Preste doi ani de zile, în 1895, vor magiarii să aranjeze o expoziție regnicolară sau cum le place lor a se exprima o „expoziție națională”. Articolul de lege II din 1892 dispune arangiarea acestei expoziții și pentru aceea ministrul de comerț a luat inițiativa, cam târziu, nu e vorba, pentru începerea pregătirilor necesare. El a convocat pe membrii comitetului expozițiilor la o ședință, ca să afle ce păreri au ei în privința pregătirilor și arangiării acestei mari întreprinderi.

În vorbirea sa, adresată acestor membri, dl ministru a țis între altele, că expoziția, ce se va aranga în 1895, trebuie să fie demnă de „națiune” și demnă de ocaziunea, pe care e chemată a o sărbători.

Ocaziunea acesta este mileniul Ungariei sau aniversarea existenței de o mie de ani a statului ungar, care se vede, că se va serba în anul 1895 și expoziția va fi chemată să ridice și ea splendoarea festivităților, ce se vor da cu ocaziunea acesta.

În care an au venit magiarii în patria noastră, nu se știe. Academicii și istoricii magiari de giaba au resoțit chrisóvele și cronicile vechi și de giaba și-au sfârmat capul, căci n-au putut afla cu siguranță anul, în care au descălecat strămoșii lor pe plaiurile acestor țări, locuite atunci de români și slavi.

Atâta însă se știe de sigur, că pela finea secului al IX. magiarii se aflau deja la noi și așa serbarea mileniului se poate face în ori-care an de acum și până la finea secului present

Precum am amiutit mai sus pentru acesta serbare s'a ficsat anul 1895 și astfel în acest an două acte mari se vor petrece în Ungaria: aniversarea mileniului și arangiarea expoziției.

Ambele sunt acte însemnate, și, cu deosebire mileniul, sunt acte monumentale, la cari ar trebui să ia parte cu bucurie nefățărită, cu sinceritate și cu mândrie toate naționalitățile din țările coróniei sf. Stefan, toți cetățenii acestui stat, fie ei de ori-ce limbă și religione.

Durere însă, că împrejurările politice actuale sunt de așa, încât acesta nu credem să se întempe. O mie de ani s'au scurs în noianul vecinicieii, de când trăim în aceeași patrie, pe același pământ cu concetățenii nostri magiari. În acest interval lung nu numai magiarii au fost aceia, cari în vreme de restricte s'au jertfit și au apêrat acesta patriă, ci

fără îndoială și românii. Și totuși, drept răsplătă, magiarii, folosindu-se de fatalul „lasă” al națurului poporului nostru, ne-au scos pe încetul din toate drepturile noastre, am fost reduși la starea de iloți, „glebae adstricti” și numai tolerați în vechiul nostru pământ, buni, ca în timp de pace să muncim din greu, ca să susținem pe nobilimea magiară, ce se desfăta în toate plăcerile.

Dar noi am fi pus și am pune vél preste acest trecut de tristă aducere aminte, dacă în secolul nostru al libertăților, drept recompensă pentru suferințele trecutului, magiarii și-ar fi schimbat natura lor de guvernare și ar fi inaugurat o eră de dreptate și egalitate frățescă, față de noi și față de celelalte naționalități.

Pentru serbarea mileniului de mult se agită printre magiari și în decurs de 25 de ani, de când au pânea și cuțitul pe mână, ar fi putut prin o procedere loială să îndrepte așa lucrurile, încât mulțamiți în patria noastră, să putem lua și noi parte cu bucurie la serbările mileniului acestei patrii, care este și a noastră.

Durere, acesta ei n'au făcut-o și precum se vede, nici n'au de gând să o facă în viitorul apropiat, și pentru aceea noi nu putem decât să privim cu indiferență la serbările, ce se vor aranga preste doi ani.

Și pentru acesta de sigur nu noi suntem de vină.

Revista politică.

După scirile sosite din Carloviț congresul sêrbesc s'a prorogat pe timp nehotărît. Ședințele au fost adeseori furtunose și opoziția, ce s'a făcut patriarhului, s'a dovedit, că e puternică. În ședințele din urmă s'a votat și proiectul referitoriu la dotarea clerului. Competințele călugărilor s'au sporit în mod însemnat. Dotățiunea anuală a unui episcop e de 12,000 fl. Patriarhul a rămas și mai departe în posesiunea averilor dotaționale.

„Curierul Financiar” din Bucuresci, vorbind despre relațiunile vamale ale României, scrie următoarele: Tariful nostru autonom continuă a da ródele cele mai bune. Acest tarif, având de basă d'a proteje pe de o parte o serie de industrii strins legate cu agricultura noastră, ér pe de alta, d'a ușura intrarea în țără a produselor țărilor străine, ce nu se pot fabrica la noi și cari nu pot face nici o concurență industriei noastre, era natural, ca el să ob-

ție adesiunea tuturor economiștilor și să ne pue în pozițiune d'a vedé politica noastră economică apreciată și aprobată din ce în ce mai bine. După Englitera, Franca, și după Franca étă că și Italia se declară astăzi gata a ne oferi beneficiul drepturilor sale de vamă cele mai reduse, în schimbul tarifului nostru autonom. Acesta este al treilea succes ce trebuie să înregistrăm la activul ministrului nostru de externe dl Al. Lahovari. Trebuie să o spunem încă, că și dl marchis de Curtopassi, ministrul Italiei la Bucuresci, are partea sa de glorie în această afacere, care e merită a da o largă dezvoltare comerțului dintre România și Italia. După dl conte Torielli, dl marchis de Curtopassi este în adevăr ministrul italian, care a înțeles bine interesele Italiei în România, și pe ale României în Italia. Tariful nostru vamal, fiind un tarif, care nu genéză interesele nici unei țări și care face pe toate sôși păstreze pozițiunile lor, e de sperat, că esemplul Engliterii, al Franciei și al Italiei, va fi urmat și de celelalte țări.

* * *

Din Bucuresci ni-se scrie, că între cele mai importante proiecte de legi, ce se vor asterne cameralor, este proiectul ministrului de instrucțiune.

După acest proiect învățătoarele, institutóarele și profesóarele își pot exercita funcțiunea lor numai cât timp vor fi nemăritate; prin căsătorie ele își croesc o nouă carieră de viață, cariera economiei.

Toate scólele de fete vor fi desființate, afară de scólele primare. De aici urméză, că nu va mai exista nici scóla centrală, nici scóle secundare; bacalaureat nu mai pot lua fetele, nici numai pot urma studiul la universitate sau mai bine țis, nu pot depune esamene, nici licență nu pot lua.

S'a accentuat mai sus, că numai nemăritată mai póte obținé o față post de profesóară, precum se practică și în alte state d. e. în Austria, dar după proiectul cel nou de lege chiar și acesta posibilitate este esclusă prin alți articuli ai numitei legi, cari dispun, ca fetele să nu aibă voe a învăța mai mult decât 3 clase.

În urma acestei dispoziții ele nici nu au pregătirea de a puté face studii pedagogice la scóla normală, spre a deveni profesóre.

Se astéptă a fi combătut acest proiect în cameră din multe părți. Mulți deputați fiind înrudiți cu profesóre, nu vor vota aceea lege.

FOIȚA.

Nóptea strigoilor.

— Novela de Zschokke. —

(Urmare).

Cain.

Ajungând la drumul de țără me oprii puțin ca să respir. Tóte cele sêvêrșite atât erau de îngrozitóre, atât de repentine, încât nu le puteam crede de adevêruri. Privi înapoi — prin brații din pădure zării lumina focului. Observai din nou, că eram plin de sânge.

Acesta împregiurare me puté trada la ori și cine, deci imi rupsei toate vestmintele de pe mine și le ascusei într'o tufă, imi spălai mâinile în roua cea neprofanată din érbă și apoi alergai pe jumătate îmbrăcat pe drumul de țără încolo. „Cine sunt?” me întrebai însu-mi. „Cine me va vedé me va persecuta, căci numai nebunii și ucigași umblă în cămașă prin păduri. Ași dori să dau de vre-un țeran, căci m'ași arunca cu rêvnă preste el și l'ași despoia de îmbrăcăminte. Peste ți pot rămâné ascuns prin tufiș, ér nóptea mi aș continua calea. Dar cu ce să me nutresc? De unde voi lua pâralesle de lipsă?” Imi veni în minte, că portfoiul îl aruncasem cu roc cu tot.

Eram nedecis! Sê plec după portfoiu — sau nu? O — me gândi la sângele starostelui, și chiar un milion sê fi avut în portfoiu și nu m'ași fi reintors. Și la cel să mă ved prin

brații cei deși flacăra focului. O, mai bine flacăra iadului! Deci imi continuaí fuga.

Dar în momentul acesta străbătü duruitura unei trăsurii la urechile mele — póte provenia dela pompa, cu care alergau țeranii întrú stingerea focului. Me ascusei după un alunîș, dar astfel, că puteam privi asupra întregului drum. Tremuram ca varga! Dar nu a fost pompă, ci o trăsura cu doi cai, încercată cu cuferi și alte lucruri. Un singur om ședea în ea, care mâna caii fórté încet. Ajungând trăsura aprópe de mine, el oprí trăsura, sê dede jos și merse îndêrpt să caute un cuiu, care eșise din osie

„Cum m'aș ajuta de bine cu trăsura acesta! Picioarele-mi sunt frânte de jumătate, încât abia le mai pot tárài. Eu ași fi salvat, căci ași avea și vestminte și parale, și m'aș putea depărta mai de grabă! Da ceriul imi suride! Trăsura e golă — hait! sus!”

Așa făcui — nu mai era aci de dubitat! unde-ți este existența în pericol, acolo nu mai iei în considerare împregiurările deaprópelui têu. Desperarea și lipsa nu au legi. Sâri cu ințélă mare în drum și imi urcai în trăsura. Tocmai pusei mâna pe hâțuri și încinsei caii de vre-o câteva ori cu biciul, când sosi și posesorul lor la trăsura și puse mâna pe frâne. Mai atinsei odată caii și aceia trecură spăriați preste domnul lor, carele strigă după ajutor. Vocea lui me sgudui, căci imi era cunoscută! Nu voiam să dau cređémânt urechilor mele. Oprí caii și sâri din trăsura, ca să véd pe nefericitul. Și l věđui — dar ach, me cuprinde o grózá, dacă v'o spun: era însuși fratele meu, care își isprăvisé lucrurile în Praga și era pe drum cătră casă.

Me oprii înaintea lui, căci suspina tocmai de ultima dată: eu steteam cu lovit de trăsnet.

Da! el era fratele meu și róta cea mare trecuse peste peptul lui. Me plecai spre corpul lui, îi rostii numele cu voce lină, rugátóre — dar el nu me asculta, nu me cunoscea, da el încetase de a mai viețui. Și eu eram acel nemernic, carele i am furat vieța, vieța — carea-mi era ca și a mea de scumpă. Dóme! dóme omoruri într'o singură nópte! Da, améndoné fără voie, améndoné în desperațiunea mea și ca urmări a primei mele crime, carea ar fi trebuit sê o în-cunjur.

Ochii mi se umplură de lacrimi, de durere pentru cel mort, de indignațiune și dispreț față de sórtea mea, față de ceriul! Căci eu nici când nu m'aș fi încurcat cu crime, dacă nu ar fi adus'o sórtea cu sine. Aveam un simț prea bine dezvoltat pentru tot ce e frumos, bun și adevêr. Bucuria mea cea mai mare era de a fericii pe om, și étă că ușurătatea minții și jocul scelerat al întâmplării au adus eu sine nefericirea mea, căci am devenit o ființă miserabilă și uitată de Dumnezeu.

O, sê nu cuteze a se lăuda cineva cu virtuți și cu chibzuință, căci numai un singur moment sê se abată dela principiile cele bune și el devine maculat. Ferice de el, dacă e mai mare favoritul sorții decât mine și nu-i pune sub toate trásurile pe câte un frate!

Dar destul cu moralul! Cine nu l'a aflat până acum, pentru aceea nu mai există moral! Me grăbesc a-mi sfârși povestea acesta plină de grozăvii, o poveste, ca și care mai înspăimântátóre nu nescocesce nime. (Va urma.)

Căsătoria civilă.

Deodată cu căderea ministeriului Szapáry, și venirea la putere tot a aceluia sub conducerea ministrului de finanțe Wekerle, ca din ceriu senin s'a revărsat asupra țerei noastre sôrele liberalismului în raze pline de căldură entuziasmată pentru egalitate deplină în cele confesionale, la tótă suflarea din această fericită țéră.

Cu deosebire partida liberală s'a încălzit în mod uimitoriu de acest nou soi de liberalism.

Lucru natural, că în planul prim a trebuit să se încaldecă ministrul de culte, căci în sfera lui vor tăia acele esențiale reforme, la auđul cărora a tresărit inima tuturor magnaților catolici din partida liberală. Și actualul ministru nici n'a făcut secret din metamorfoza prin care o trecut, de când în ducerea contelui Szapáry. O nouă eră s'a deschis înaintea ochilor sufletesci ai domnului ministru, nouă atmosferă e acésta, care a adus în stare de beție bucuria în partidul liberal, și în acésta nouă vieță stindardul e în mâna ministrului de culte.

Vorba e de introducerea căsătoriei civile, ca deodată cu ea să dispară și umbra de lupte confesionale în patria noastră.

Atât biserica romano-catolică, cât și cea protestantă a luat pozițiune în fața acestei mișcări.

Din punct de vedere general situațiunea o lîmpeșce cu multă cunosință de cauză și cu multă pătrundere bine cunoscutul bărbat de stat real în Ungaria, Ludovic Mocsáry. Étă cum scrie domnul Mocsáry:

În memorabila conferință din Novembre a partidului liberal Coloman Tisza a đis: „nu corespunde realității ceea ce se susține, că în cestiunea de față ar fi vorba despre vre-o afacere specială protestantă“. Mai departe a đis, că, „dacă se face provocare la dogme și la consciință, atunci nu ține îndreptățită forța din partea statului“. Mai departe a đis, că „unde e vorba de interesele cele mari ale statului, acolo speciile interese confesionale trebuie să cedeze“.

Tóte aceste afirmațiuni nu mai adevărate sunt adevărate, prin urmare ele stau în contra adevărului întreg. Ce privește aceea specială afacere protestantă, 'mi vin înainte vorbele țéranului: ascult, ascult, ce se întâmplă la spatelmele; mă uit îndărăpt, și află că imblătesc în spatelmele mele. Precum se vede Escelenția Sa nu voesce să se uite îndărăpt. Dacă nu i-ar fi lene de a se uita îndărăpt, ar observa, că acțiunea pornită din partea clerului în planul prim per eminențiam e afacere protestantă. După ce lumea catolică din Ungaria a fost din destul preparată prin iesuții, clerul a aflat de sosit timpul să pornescă o nouă gônă asupra protestantismului din patrie. A voit să se mântuiască în punctul vênărei sufletelor de pedecile cuprinse în articolul 53, din anul 1868. Pescuțul acesta mai ales clerul catolic totdeauna l'a făcut în apele protestantismului, sau apoi cel puțin împedecarea și slăbirea lui, a fost aici nisuința clerului catolic de un pătrariu de secol încóce.

Nici în aceea nu are pe deplin dreptate Tisza, că statul trebuie să cedeze în fața provocării la dogme și la consciință. Atunci Nazarencul, a cărui credință în respectul libertății confesionale încă trebuie respectată, ca a ori cui se nu pótă fi silit la serviciu activ militar? Cine scie ce va mai decreta ultramontanismul de dogmă, până unde se va mai largi sau conține consciința preoților lui.

Deplin adevăr nu este nici în aceea, că interesele confesionale trebuie se cedeze înaintea intereselor statului. Aici nu e vorba de contrarietatea între interesele statului și cele confesionale. În Ungaria interesele statului nici nu pot fi puse contra intereselor statului, din contră tocmai cele mai importante afaceri de stat pretind în Ungaria susținerea protestantismului. Unde ar fi în Ungaria libertate, unde ar fi însuși statul, dacă nu l'ar fi apărât protestanții contra acelora, cu cari stă ađi în luptă înoită?

De ce trebuie? este și se pună asemenea premise pe jumătate adevărate? Póte fi și acum în interesul lui Coloman Tisza, ca pe timpul, când era ministru, ca lumea să uite calvinismul lui, causei însă nu face prin asemenea afirmațiuni nici un serviciu, căci din întunecarea și sucirea adevărului nici odată nu va rezulta lucru adevărat și bun.

Cu mult mai sinceri ca Tisza au fost acei tineri magnați, cari în aceea memorabilă conferință au motivat căsătoria civilă. Ei raționau astfelu: trebuie revocată ordinațiunea privitoare la căsătoriile mestecate, trebuie modificată legea din 1868, căci acea lovesce în dogme și în consciință, trebuie mulțamit clerul, protestanților însă se se introduce căsătoria civilă. Acésta e marea descoperire, acésta e aceea decisiune, care a produs colosala insuflețire în partidul liberal, încât în insuflețirea lui lumea abia îl mai póte cunosce. Și declarațiunea lui Tisza e fórté potrivită ca ea să întărească partidul liberal în credință, că căsătoria civilă în adevăr e destulă despăgubire pentru protestanți în locul ordinațiunii ministeriale privitoare la căsătoriile mestecate și în locul articolului de lege 53 din 1868, că prin introducerea căsătoriei civile va fi vindecată independența și vađa statului magiar, atacate de Roma, va fi terminat cu triumf rășoiul confesional, vor fi tóte în ordine, și că pe terenul politicii bisericesci nu va mai fi nimica de făcut.

E corect a lucra într'acolo, ca opiniunea publică magiară, cu deosebire cercurile normative să se legene în asemenea credință deșartă?

Se va face căsătoria civilă, în ce chip o va primi poporul; o va face legislațiunea deodată în dispozițiunile privitoare la dreptul matrimonial, se va pune în lucrare așa, ca ea se fie cu succes un mijloc de apărare în contra intrigelor clerului în punctul căsătoriilor mestecate: tóte acestea încă nu le scim. Intrégă lucrarea ne face impresiunea unei sărituri în întunec. Se presupunem însă, că se vor implini tóte acestea, și atunci a nunci nouē protestanților căsătoria civilă nici nune e căștig, nici chiar compensațiune nu ne e ea în locul articolului de lege 53 din 1868.

Atăta putem presupune cu siguranță, că și la noi vor fi puține casurile, în cari părțile nupturiente prelângă formele civile se se dispenseze de cununia bisericească și atunci la căsătoriile mestecate pentru agitațiune și uneltirile preoților rămâne destul de larg. Pentru noi, din punctul de vedere al intereselor noastre confesionale, neasemănăt e mai favorabilă situațiunea, pro care o a creat legea din 1868. Au fost și până acuma casuri, în cari, deorece legea nu are ceruta sancțiune, s'a eludat principiul „sexus sexum sequitur“, dar pentru aceea totuși au existat preste două decenii starea contemplată de lege, și ea póte rămănea și mai departe, dacă față cu temeralele atacuri ale clerului catolic statul ar fi făcut, ceea ce în interesul siguranței și a autorității sale ar fi trebuit se facă; éră acuma, dacă s'a arătat necesitatea, ar fi înădit legea cu cuvenita sancțiune, dară nu cu ordinațiuni ca ceea a lui Csáky în cestiunea căsătorilor mestecate, ci cu aspre pedepse corăspunđătoare ar fi adus la ordine pre preoții, cari sub masca consciinței se împotresc legii.

Pentru noi e mai favorabil „status quo“, căci noi aici în patrie, față cu clerul catolic avem trebuință nu numai de egalitate teoretică, care în fața averei și a puterei clerului e numai pe hărție, ci de scut special al statului. Asemenea scut ne-a dat vechile preliminare de pace, asemenea scut ne-a dat art. 26 din 1791 care ni-a sancționat autonomia noastră, ca instituțiune legală, un asemenea scut ni-a dat art. de lege 53 din 1868 carea țérmurire dreptul natural al părinților, tóte legile interconfesionale la noi au acest caracter de scutire. Și necesitatea acestuia a adus cu sine situațiunea anume aceea referință specială, care există la noi între catolicism și protestantism. Referința acésta e specielă, de tot alta ca în alte state între aceste două cestiuni. Protestantismul la noi în ce privește numărul și importanța lui nu atât de neînsemnat, ca existența lui se nu conturbe visurile clerului dar nici așa de tare nu e, ca subminarea, nimicirea sau cel puțin strivirea lui se fie considerată de încercare fără speranță. Din considerare la trecut clerul se simte îndemnat la luptă de acest soi; e permanent la el spiritul rivalității, și vecinic se plânge și acuma de prepotența protestantismului, de apărarea catolicismului. La noi e în curgere permanentă încă contrareformațiunea, manifestațiunea acesteia a fost desbaterea din anii 1840 despre căsătoriile mestecate, asemenea manifestațiune a fost atacul inscenat mai de curând. Cu totul deosebit e el de Kultur-Kampf-ul din Germania. Un asemenea specimen avem și noi ca pupăză pe colac, și el se manifestă în pedecile puse la denumirile metropolilor, însă luptele de natură contrareformatică sunt specialiile noastre.

Contra acestuia ne-a apărât pre noi prin instituțiuni speciale liberalismul magiar, care de căto ori ajungea deasupra a scuit apreția cum se cade importanța protestantismului. Față cu liberalismul din 1791, care ni a asigurat autonomia bisericească și scolară, și cel din 1868, care a pus margini în voelii părinților, liberalismul din edificiul „Lloyd“ care a purces din punctul de a linisci și mulțami clerul romano-catolic, e pe o tréptă de tot inferiôră. În loc de măsurile de precauțiune și de apărare necesare, acuma suntem îndrumați la egalitatea înaintea legii, care sună mai bine, dară care are un cuprins gol, și mineinos. Din egalitatea înaintea legii am primit până acuma și arvună, anume o parte a prelaților nostri sunt numiți în casa magnaților, unii au și ordinul Leopoldin, acum mai sunt de credință, că satisfac egalității de drept, căsătoria civilă măsură deopotrivă la toți: însă egalitatea de drept la noi nici odată nu va fi realitate, vecinic va rămăne aramă sunătoare și chimval răsunătoriu, până când clerul rămăne în posesiunea averei uriașe de ađi, și prin colosala putere, care rađimă în aceea avere, el face presiune asupra statului însuși; asupra fiilor ómenilor, cari voesc se contragă căsătorii mestecate.

(Va urma.)

Cronică.

Țéra Oltului, finea lui Novembre, 1892.

(Urmare din nr. 122.)

Românii din „țéra Oltului“ nu vreau să rămăne în nici o privință înapoiă altora. Vêdend, că cu institutul de credit și economii „Furnica“ au ajuns la rezultate îmbucurătoare, tot cu acest scop au mai înființat un institut de credit în Viștea inferiôră cu numele „Vișteana“; ér ca vêrf al acestor institute cu mare însuflețire s'a primit idea, răs-pândită încă în vara trecută privitoare la înființarea unei reuniuni de consum, care se

se ocupe cu vênđarea articlilor comerciali și industriali

După ce, cele 800 de acții à 50 fl. au fost până la cea din urmă cumpărate de cătră poporațiunea din „țéra Oltului“, până la cele mai jos pături ale economiei, Duminecă în 15 Novembre c. v. s'a ținut adunarea de constăuire, fiind presentii la două sute de acționari cu preste 400 de voturi. În acésta adunare după alte agende, s'a primit și votat cu unanimitate statutele societății, care va purta numirea „Bazarul“, apoi s'a ales consiliul administrativ și comitet de supraveghere. Din tóte părțile se așteptă cu multă încordare activarea acestui consorțiu de consum, care promite a avea rezultate îmbucurătoare, cu atât mai vêrtos, că nu este comună în „țéra Oltului“, unde se nu fie unul sau mai mulți acționari, fruntașii comunelor, cei cari mai mult cumpără sunt interesați direct de prosperarea institutului. Așa dar este speranță, că părerile și recoriile pesimiștilor nu se vor adevéri; ér institutul nu va fi înecat de concurența, ce se đice că i-o vor face „boltașii“ străini din Făgăraș în mare parte jidanii. Statutele consorțiului, prevêd filiale în comunele mai principale. Să ajute Dumneđeu căci atunci ne vom scapa de mulți óspeți din Palestina, cari în multe casuri abuzăză de naivitatea poporului ș. a m.

Adunarea generală de district a reuniunii învățătorilor gr. or. din protopresbiteratele Făgăraș, Agnita și Cohalm, fiind convocată în est an în opidul Cincu-mare pe đilele de 8 și 9 Novembre a. c. st. v., membrii reuniunii conform regulamentului afacerilor interne au invocat mai întâiu la serviciu divin împreunat cu asistarea lui Duchului sfânt în biserica parochială din loc; de asemenea și la celebrarea parastasului solemn sêvirșit în memoria neuitatului profesor Ioan Popescu, a membrilor Georgiu Renghea și Ioan Popescu foști învățători, și în fine pentru Ioan Codru Drăgușanul, un neuitat binefăcătoriu al scólei și bisericii noastre din Cincu-mare. În urma parastasului membrul Ioan Berescu a im-provisat o vorbire ocasională, purcesând din textul „nu te teme turmă mică“, trágend o paralelă între apostoli și învățători, îndemnând la muncă și la iubirea oficiului învățătoresc, în fine a salutat comuna bisericească în numele reuniunii. Ér preotul Ignățiu Mandocea prin o vorbire scurtă, binevnteză reuniunea învățătorescă de bun sosit în Cincumare.

După finirea acestora, membrii s'au intrunit în localul destinat pentru ședințe — scóla confesională edificiu frumos cu etagiu — unde vice-președintele, Ioan Capetă, făcend cunoscut impediamentele pentru cari presiuni reuniunii P. O. D. Iuliu Dan, protopresbiter, nu póte lua parte la ședințe, prin o vorbire potrivită dechiară adunarea generală ordinară de deschisă.

Din cetirea apelului nominal se constatéză presentii 60 de membrii din tóte tractele protopresbiterale, și apoi se purcede la alegerea comisiei.

Nu mai decăt urmecă la ordinea đilei un punct interesant: regularea afacerilor financiari ale reuniunii, un lucru, care de mult timp aruncă o umbră neplăcută asupra acestei corporațiuni. Faptul e următoriu: de un șir de ani numai cine a voit a solvit tacele de membri la fondul reuniuni, așa, că astăđi suma tacselor restante se ridică la cifra de aproape 400 fl. v. a. ér încassările cu interese cu tot nici la suma de 200 fl. v. a.

După îndrumările primite dela Preaven, Consistoriu, îndrumări cari s'ar putea lua mai mult ca admonițiuni, comitetul central și-a luat de problemă a regula radical cestiunea financiară a acestei corporațiuni.

În înțelesul acestei nisuințe, s'a compus mai întâiu restanțierul de pre tóți anii, de când există reuniunea, din care era evident fie-care membru actual cu cât restéză. Apoi avendu-se în vedere, că cu ocasiunea adunării generale din cestiune fie-care membru ori plătesc restanțele, ori se consideră cu bani împrumutați dela reuniune, comitetul central a dispus litografarea de obligății potrivit, ca la cas de lipsă să le aibă la îndemână.

Dar durere, comitetul central n'a fost norocos cu demersul acesta! Căci Gerge Cantor, învățătoriu în Cuciulata — spre laudă fie đis, că e membru al comitetului — intrigend membrii, că pot obveni casuri ca să fie părți judecătoreșce acei ce nu vor plăti la termen, a făcut propunerea, ca acest punct să se ia dela ordinea đilei. Inzadar și-a apărât comitetul central proiectul contra propunerii unui membru din sinul său, căci adunarea generală cu o majoritate de 7 voturi aduce la valóre de conclud propunerea sinistră a lui George Cantor, anterioriu cassar general al reuniunii și actualul controller, că adecă regularea cestiunei financiare să se ia dela ordinea đilei.

Asupra acestui punct vom reveni mai jos. Cu acestea fiind timpul înaintat ședința primă să încheie la órele 1 p. m.

(Va urma.)

Adresă de felicitare.

In legătură cu cele publicate în nrul ultim al foiei noastre despre adunarea gen extraordinară din comitatul Făgăraşului, publicăm textul adresei de felicitare trimise dlui ministru de interne Hieronymi.

Escelenția Văstră Domnule ministru!

In urma grației prea înalte, ce după vrednicie o ai bine meritat, îndurându-se prea grațios Maj. Sa cesaro-regie Apostolică a Te denumit pe Escel. Ta de ministru de interne al Ungariei, pe funcționarul zelos, cu tact. în deosebiți rami binepricepător și laborios, carele ca atare în lungul șir de mulți ani, și până acuma și-a câștigat escelente merite neperitoare în afaceri publice de interes vital pentru țără și pe terenul serviciului de stat. —

Comisiunea noastră municipală intrunită ați în ședința estra-ordinară a luat această denumire la cunoștință cu bucurie, — și din incidentul acestei ocazii atâta de îmbucurătoare, dând și noi espre siune sincerei bucurii simțită din adâncul inimilor noastre, cu cel mai profund respect ne luăm libertatea a Te felicita pe Escelenția Ta în noul și înaltul post de ministru, dorind ferbinte, ca realisându-se și validitându-se cu bun succes principiile și direcțiunea politică legală, dreaptă, singur salutară și în adevăr patriotică a Escelenției Tale, principii cari exprimate publice acuma a aprobări generale și încredere hotărâtă sunt cunoscută în totă țără și cari au liniștit cu indestulire pe toți bunii patrioți, cari în adevăr își iubesc patria, — dorim ca realisându-se și validitându-se acele principii, și lucrările Escelenției Tale ca ministru, să fie încoronate în decurs de mulți ani, de rezultatele cele mai pline de merite spre recunoștința iubitei noastre patrii și spre mulțămirea legală și dreapta a tuturor cetățenilor.

Tot deodată cu totă supunerea promitem ca din parte-ne purcedând totdeauna conform dispozițiilor Escelenției Tale, ale înaltului regim și ale legii din totă puterea și cu devotament ne vom silii să satisfacem în mod corespunzător datorințelor noastre legale de buni cetățeni.

Repețind sincera și respectuoasă noastră felicitare, cu cel mai profund respect rugăm pe Escelenția Văstră ca să ve îndurați a lua comitatul Făgăraşului sub grațiosul scut și sub spriginul legal și drept al Escelenției Văstre.

După care cu profund respect rămânem ai Escelenției Văstre.

Universitatea comitatului Făgăraşului.

Din ședința generală estra-ordinară a comisiunii noastre municipale ținută în Făgăraş la 7 Decembre 1892.

Cu totă supunerea.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Dela póele Munților Apuseni, 28 Nov. 1892*).

D-le Redactor! In luna Octombrie a. c., s'a ținut adunarea învățătorilor din tractul protopresbiteral al Alba-Iulia pentru a se constitui în subreuniune. Cu săptămâni înainte anunțase actualul administrator protopresbiteral al tractului Albei-Iulia prin cercular separat fie-cărui învăț. ținerea și ziua ținerei acelei adunări, carea a fost o adevărată festivitate.

Cu drept cuvânt s'a ținut:

„Acosta este cea dintâiu și, în care noi poporeni comuneei bis. din Alba-Iulia vedem învățătorimea tractuală. în adevărată ei lumină“.

Căci în trecut fie și, — scoțele acestui tract protopresbiteral au fost dora cele mai neglijate din întreaga arhidieceză; — dar acum cu mândrie putem afirma, că s'a pus un început și preste câțiva ani continuând cu zelul și însuflețirea ce noul administrator desvóltă în astă direcțiune, nu vor mai stagna scoțele acestui tract față de scoțele altor tracte protopresbiterale.

Pot să afirm mai mult! Actualul ținător administrator al acestui tract protopresbiteral, ajutor de popularitatea câștigată prin a sa proprie sirguință precum și de viul interes ce-l are față de scólă, ne dá cele mai sigure garanții despre prosperarea acestui tract și precum tractul Albei-Iuliei a fost, cel puțin cu scoțele înderțul altor tracte, așa va fi înaintea altor multe.

Că dl administrator protopresbiteral, e pătruns de chiamarea învățătorască, o demonstă între altele urcarea așa dicând repentină a salarelor învățătoresci.

Mai mulți de jumătate din învățătorii acestui tract sunt normal pregătiți pentru chiamarea lor dar numai dela începutul anului scolar curent.

*) Dăm loc acestei corespondențe, deși am mai publicat un raport despre adunarea subreuniunii învățătoresci din tractul Albei-Iuliei, Red.

Căci pecând înainte de acesta cu barem un an de zile erau preferiți, — din considerațiuni și interese personale, — cantorii sătesci la posturile învățătoresci mai bine salarisate; — astăzi fă cărui absolvent de cursurile pedagogice preparandiali, i-se dá atențiunea cuvenită din partea noului administrator protopresbiteral, neintârziind acesta a încuraja pe învățătorii în greua și spinósa carieră.

Dar să revin la însuși faptul adunării

Toți învățătorii afară de vr'o 2—3, cari din motive scusabile nu s'au prezentat, au mers la biserică și au asistat la serviciul divin executând cât se póte de bine răspunsurile liturgice, după-cum acelea se află arangiate de diligentul nostru profesor de musică bis. D. Cunțan.

După terminarea stei liturgii, la care a servit încă un preot pelângă dl administrator mulțumind lui Dumneșeu a anunțat parochienilor terminarea edificării casei parochiale, și a invitat pe parochieni ca în ordinea cea mai bună să merră la sfințirea aceleia.

Suntem noi cam dedați a vedé edificul scólei, casei parochiale, și chiar și edificiile altor instituțiuni românesci în stradele laterale ale orașelor, și asta cu atât mai mult, cu cât orașele respective sunt mai mari, mai frumoase. In cazul acesta însă un atare visitor póte avé plăcutul privilegiu de a se convinge despre contrariul. —

Edificul noului case parochiale atât în ce privește poziția cât și construcția, dovedesce mare interesare și multă istețime a plănuitórilor lui.

Ér la întrebarea, că de unde atâtea mijlóce bănești: răspunsul pe scurt e: „de unde ne-a ajutat Dumneșeu“, deóce ce la biserică noul administrator prot. n'a aflat aprópe nici o avere în bani gata, ér în imobiliile mai scie Dumneșeu ce. Totul, ce a rămas după-cum se dice, a fost un chaos, care pe un preot neversat în trebile bis. l'ar fi absorbit cu totul în încercarea sa, póte pentru întreaga-i vieță!

După celebrarea sfințirii aceluia edificiu, care numai onóre face parochianilor din Alba-Iulia, învățătorimea a luat parte la prânc, fiind invitată parte la dl administrator parte la alți poporeni

In aceeași Duminecă în 15 Oct. a. c. după prânc am ținut ședința de constituire a subreuniunii, pentru restul de un an al perioodelui.

Pentru cunosțătoriu de mai înainte a acestui tract protopresbiteral era de sine înțeles, că și trebile subreuniunii învățătoresci să fie cunoscute de lásate în mâna soției. Și astfel stând lucrul, nu ne putea prinde nici o mirare, dacá de ceva archivă a subreuniunii, în care se cauți ceva date din vieța aceleia, nu putea fi vorba. — Sub o conducere înțeleptă însă, și în astfelu de împrejurări nefavorabile, chiar cu puteri mai modeste totuși póte face mult,

La propunerea dlui administrator protopresbiteral N. Ivan ca președinte, s'a ales de notariu adhoc dl Sabin Safta, și astfelu se procede la alegerea biroului definitiv pe restul perioodelui și să aleg prin aclamațiune:

Dl N. Ivan, de președinte, A. Jura, vice președinte, I. Moldovan, cassariu I. Roșca notariu, V. Ciora, A. Patachi și Bota de membrii în comitet.

După constituire dl președinte mărturisind, că vieța sa de învățătoriu și-o reaminteste cu multă plăcere, invită pe toți învățătorii la o convorbire kolegială cu scop de a discuta asupra diferitelor metode de propunere a studiului religiunii în scóla elementară.

La dorința adunării dl Ivan incede a desfășura metoda, de care d-sa s'a folosit la propunerea religiunii. S'a născut apoi o discuțiune interesantă și mai mulți învățătorii decurând eșiți fiind din instituțiile de pregătire învățătoresci au confronat metodele lor cu ale d-lui Ivan, ér învățătorii îmbetrăniți în cariera lor și din alte protopresbiterate au arătat fie-care metodele, după cari au propus acel studiu, făcând asemănări și deosebiri și trăgând conclusionile potrivite

Și dupăcum inșiși au mărturisit, fie-care a profitat cât se póte de mult din aceea discuțiune luminându-se fie-care în ceea-ce privește metoda propuneri religiunii, apoi a cetitului și scrisului scolarilor începători.

Prin adunarea acesta s'a pus basă unei organizații și tot odată progres al învățătorimii din tractul protopresbiteral al Albei-Iulia. Din merit partea leului se cuvine dlui administrator, care și-a căscigat iubirea poporenilor și acesta o arată ei și prin aceea, că la îndemnul administratorului lor nu mult s'au imbiat a da învățătoriuului în loc de 50—100 fl. precum din moși strămoși s'a treșit — 2—300 fl. reni la fie-care.

Zarandanul.

Varietăți.

(Promoțiune.) In 10 Decembre n. c. au fost promovați, la universitatea din Clușiu, domni: Teodor Pascu lá gradul de doctor în medicină, și Gavriil Cosma la gradul de doctor în drepturi.

* (Óspeți în Bucuresci.) Duminecă séra scrie „Timpul“, a avut loc banchetul oferit de către dl Vernescu, senator de Mehedinți, domnilor Dr. Rațiu, Lucaciu și apărătoriuului acestuia Coroianu. Au luat parte la acest banchet vre-o 70 de persoane. O telegramă din Bucuresci anunță, că Dr. Rațiu a fost primit în audiență de 1 óra de către ministrul președinte, Catargiu.

* „Regele e supérat“. Sub acest titlu scrie „B. Hirlap“: „Din Viena ni-se anunță prin telefon, că la órdinul Maj. Sale se va disolva grajdul de vânătoare dela Kaposztas-Megyer, deóce-ce regele pe viitoriu nu voesce să ia parte la vânătoarea — parforce, arangiată în apropierea Budapestei. —

* (Alegeri municipale.) Comitetul electoral din fostul comitat al Severinului face apel către toți alegătorii să ia parte la alegerile municipale care se vor ținé în 19, 20 și respective 21 Decembre, st. n.

* (Ér limba magiară.) Foile din Budapesta aduc scirea, că în consiliul regnicolar de instrucție publică, ce s'a ținut zilele trecute în Budapesta, s'a cetit între altele și un raport despre starea învățămintului dela scóla noastră comercială din Brașov. Dându-se semn despre esamenele dela această scóla, după-ce raportorul a sferșit cu cetirea raportului, consiliul a făcut propunerea, ca în institutul acesta să se invenițe cu mai mare succes limba magiară.

* (O prierea emigrării în America.) In camera deputaților din Washington s'a așternut un proiect de lege, care prevede oprirea desavírșită a emigrării în America, începând dela 3 Ianuaru 1893.

* (Date prețioase.) Cetim în „Timpul“: Dl Dr. Cornoiu, directorul serviciului cultelor din ministeriu instrucțiunii publice, a trimes la preste șapte mii de biserici din țără un chestionar cu vr'o trei-spre-dece întrebări privitoare la datele istorice și archeologice, la salarii, la mijlócele de întreținere ale fie-cărei biserici, etc.

Răspunsurile au început să soséscă și se spune că sunt din cele mai interesante.

* (Cele dintâi coróne.) In Boemia se agitéză, ca fiesce cine, când îi va ajunge în mâna cea dintâiu corónă, se ó cinstéscă societății pentru cultura poporului boem. Ideia acesta a convenit și slovenilor și astfel deputații sloveni și alții, cari și-au primit diurnele sau léfa în coróne, au dat fie-care câte o piesă de 20 coróne societății scolastice slovene „Cyrl și Metodiú“.

* Principele Ferdinand, moștenitoriuul tronului român, din incidentul căsătoriei sale, va fi înaintat la gradul de major.

* Societatea acad. „Iunimea“ din Cernăuți și a serbat aniversarea a 15 a fundării sale Luni în 12 Decembre st. nou a. c. în sala filarmonică din Cernăuți.

* (Necrolog) Subsemnații cu inima púrtrunță de cea mai adéncă durere anunțăm tuturor consângeniilor, amicilor și cunosțătorilor, încetarea din vieță a mult iubitei și în veci neuitatei noastre: soției, fice, soră și cumnată *Olivia*, care după grele suferințe și-a dat nobilul și blândul suflet în mânilor Creatorului ași la óra 1 diminéța în anul 21 al etății și 3 al fericitei căsătorii.

Remășițele pămętensci ale decedatei se vor așeza spre odihnă eternă după ritul bisericiei ortodoxe române la 2 óre d. m.

Fie-i țérina ușóră și memoria eternă!

Arad, 10 Decembre, st. n. 1892.

Dr. Aurel Demian, soț. Dr. Lazar Petco și Ana Petco n. Șandor, părinți, Valeriu Petco, protonotariu. Eugen Petco, locotenent ces. reg. de geniu Aurelia Petco măr. Hoszu Iulian Petco Ana și Vilma Petco. frați și surori. Irina Demian măr. Măcelariu Ioan Măcelariu, proprietar. Oto Demian, sublocotenent ces. reg. Dr. Alesandru Hoszu. Maria Demian măr. Drăghici. Petru Drăghici, protopretor. Anastasiu Demian, cumnați și cumnate.

— Mărina Avram Cărpinișan ved. preotésă după lungi suferințe și-a dat nobilul seu suflet în mânilor Creatoriuului Sămbătă în 21 Novembre a. c. la 5 óre p. m. în al 58-lea an al vieții și al 40-lea al fericitei sale căsătorii, ér înmorméntarea s'a sévérșit Luni în 23 l. c.

Cu inima frântă de durere aduce acesta la cunoștința tuturor amicilor și cunosțătorilor.

Réhău, 25 Novembre 1892.

Jalnica familie.

* (In contra socialismului.) In Londra s'a instalat o comisiune presidată de ducele de Cambridge, care se ocupă cu aflarea mijlócelor, prin cari s'ar putea impede a propagarea socialismului în armată. Comisiunea a primit în principiu destituirea sau condamnarea până la 20 ani închisóre a oficerilor socialisti.

* (Progresul limbei române în Epir.) „Timpul“ primesce din Epir o corespondență, în

care se descrie avântul, pe care l'au luat de câțva timp școlile românesce în comunele din Epir. În Samarina funcționează de mult școli românesce, dar acum s'au organizat în chip temeinic și institutorii le-au populat în chip de ajuns cu elevi. În comunele Avela și Perivole, românii au scuturată de ascemenea cu totul jugul culturii grecesci și au șters pentru totdeauna ori ce urmă de partid grec în sinul lor. În biserică de asemenea întraga liturgie se oficiază în limba română de părintele Riza Esarcu, care îndu-rase atâtea persecuții din partea episcopului din Grebena. Românii din Valea Pindului, Băeşa, s'au pus și ei în anul din urmă cu tot dinadinsul pe lucru și, grație institutorului lor, un absolvent al liceului român din Monastir, au reușit să populeze școala română și să siléscă pe dascălul grec din acea localitate să se mulțămescă, dând lecții numai la cei doi fii și nepoți ai săi, în familie. Cu ocazia ultimului esamen dela școala română din Băeşa, s'a putut constata îmbucurătorul progres al culturii românesce și aci. Acum, săptămâna trecută, au isbutit și românii din Turia (Vlaho-Drania) să mature din comuna lor școala grecescă, rămânând numai cu școala în care fii și ficele lor învață românesce. Stăruințele și mai ales intrigele, spriginite cu bani buni de silogiurile grecesci, sunt mari pentru recăștigarea pozițiilor pierdute aci de elenism. Dar în zadar,

căci ele se ciocnesc de rezistența hotărîtă a românilor redeșteptați, și în acelaș timp e firesc să se isbescă și de puterea politică otomană, împotriva căreia sunt îndreptate deopotrivă uneltirile grecesci.

Bibliografie.

A apărut: „*Parnasul român*“ culegere de poezii. Editura și tipografia Alexi, Brașov. Prețul unui exemplar broșat 2 fl.; în legătură de luc 3 fl.

A apărut: „*Buletin Statistic General*“ al României publicat de direcțiunea statisticei anul I. Iuliu, August 1892.

București imprimeria statului 1892.

Din public *).

Mulțămîtă publică.

Chișeteu, 28 Novembre, 1892.

În numele corului vocal al plugarilor din Chișeteu vin a aduce pe calea publicității adênca mulțămîtă și recunoscința Escelenției Sale Domnului archiepiscop și metropolit Miron Romanul pentru grațiosul don de 30 fl. v. a. făcut corului cu oca-

*) Pentru cele publicate în rubrica acésta, redacțiunea nu e responsabilă.

unea petrecerii sale în Sibiu la festivitățile „adunării generale a Asociațiunei transilvane“ din luna lui August a. c., precum și onoratalui comitet central pentru distribuirea gratuită a fotografiilor coristilor, prin cari donuri plugarii nostri se simt încurajați la înaintare pe calea pornită.

Lucian Șepețan,
paroch și președ. corului.

Loterie.

Mercuri, în 14 Decembre 1892.

Sibiu: 45 64 87 73 49

Nr. 565/1892.

[243] 1—2

CONCURS.

Devenind vacant prin mörte postul de *invățătorésă dela școala „Reuniunei grănițeresci din Voila* (cu 2 învățători și o învățătoresă) comitatul Făgărașului, cu un salariu anual de 300 fl. apoi cuartir și lemne de foc, prin acésta cu terminul până la 25 Decembre st. n. a. c se escrie concurs.

Reflectantele au să-și trimită petițiunile instruate cu documentele prescrise de lege la:

Comitetul administrator de fondul și școlile de reuniune a fostilor grănițeri din regimentul român 1. Sibiu, în 12 Decembre, 1892.

Nr. 467.

[238] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch de clasa a III-a în parochia Rușor, protopresbiteratul tractului Hațegului — se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele parochiale împreunate cu acest post satorite în ședința sinodului parochial ținută la 27 Septembrie 1892, cari pe lângă cuartir liber, dau suma de 401 fl 20 cr.

Concurenții au a-și așterne suplicele lor instruite conform legilor din vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial concerninte.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al tractului Hațegului.

Petroșeni, la 4 Novembre, 1892.

Avram Stanca,
adm. protopresbiter.

Nr. 891.

[239] 2—3

EDICT.

George Petru Stinghie, gr. or. din Brașov, carele de patru ani a părăsit cu necredință pe legiuita sa soție Maria D. Tocanie, asemenea din Brașov, pribegind prin lume, fără ubicațiune cunoscută, în sensul rezoluțiunei consistoriale ddo 27 Octbre a. c Nr 6699 B., se citéză prin acésta, ca în termen de șese luni dela prima publicare acestui edict să se prezenteze la subsemnatul oficiu protopresbiteral, căci la din contră procesul matrimonial, intentat contra lui din partea soției sale, se va pertracta și decide și în absența lui.

Brașov, 14 Novembre, 1892.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Brașovului.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 463.

[240] 2—3

EDICT.

Maria Jurj vėd. Dumitru, născ. în Tirimiamare, soție legitimă alui Ioan Jurj, econom, gr. or. din Laslėul român, care de 3 ani de zile a părăsit pe acum numitul ei bărbat legiuit și pribegind în lume, nu se scie locul unde se află și de mai trăese sau ba, în înțelesul ordinațiunei Preaveneratului Consistoriu archidiecesan de dto 18 Septembrie a. c. Nr. 4579 B. se citéză prin acésta, ca în restimp de 6 luni, dela publicare, acestui edict, să se prezenteze înainte subsemnatului oficiu protopresbiteral, spre a se răspunde și apėra în contră acțiunei ridicade asupra i de cătră numitul ei

bărbat, la din contră procesul se va pertracta și decide și în absența dēnei.

Murėș-Oșorheiu, 10 Novembre 1892.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Murėș-Oșorheului.

Nicolau Maneguțiu,
protopresbiter.

Nr. 290 892.

[231] 2—3

Edict.

Ioan Bărboiu din Beriu, comitatul Hunedórei, de religiunea gr. or., care de trei ani trecuți a părăsit pe legiuita sa soție Maria Costescu din Sereca, — fără a se sci ubicațiunea lui, se citéză prin acésta a se presenta înainte acestui for matrimonial în termen de 6 luni, conform rezoluțiunei preavenerabilui Consistoriu archidiecesan ddo 2 Octbre 1892. Nr. 5597 B. la dincontra procesul urđit de actor se va pertracta și decide și în absența lui.

Orėștie, 16 Novembre, 1892.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Orėștiei.

Nicolau Popoviciu,
protopresbiter

Nr. 291.

[241] 2—3

Edict.

Ioan Christu din Dăncu mare, comitatul Hunedóriei, de religiunea gr. or., care de 8 ani trecuți a părăsit pe legiuita sa soție Domnica Costescu din Sereca, fără a se sci ubicațiunea lui, — pe basa rezoluțiunei Preavenerabilului consistoriu archidiecesan, dto 22 Septembrie 1892 Nr. 6049, B. se citéză înainte scaunului protopresbiteral al Orėștiei a se presenta în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, căci din contră, procesul matrimonial intentat asupră i de soția lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Orėștie, 17 Novembre, 1892.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Orėștiei.

Nicolau Popoviciu,
protopresbiter.

Nr. 424/892.

[236] 3—3

Edict.

Samoilă Popoviciu, gr. or. din Aciliu, comitatul Sibiu, care a părăsit cu necredință pre legiuita lui soție Ana Vălc tot din Aciliu mai bine de 33 ani fără a se sci ubicațiunea lui, pe basa rezoluțiunei consistoriale din 27 Octbre a. c. Nr. 6783 B. se citéză a se presenta înainte subsemnatului oficiu în termen de șase luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul matrimonial

intentat asuprăi de soția lui se va pertracta și decide și în absența lui.

Sėliște, 23 Novembre, 1892.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Sėliștei.

Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

Nr. 1209.

[242] 2—3

Publicațiune de licitațiune.

Prin acésta se aduce la cunoscință publică cum-că **Martí în 27 Decembre 1892 stil. nou la 10 óre a. m.**, se va da în arėndă prin licitațiune publică, **ținendă în cancelaria oficiului comunal de aici, dreptul de morărit la móra comunei Sebeșul-inferior pe timpul de 3 ani.** — începėnd dela **1 Ianuaríu 1893 stil. nou** până la **31 Decembre 1895 stil. nou.**

Prețul strigării e **621 fl. v. a.**

Doritorii de a licita au a depune **10%** ca vadiu.

Condițiunile de licitațiune mai de aprópe, se pot afla și cetí până atunci, în órele oficióse la subsemnatul oficiu.

Sebeșul inferior, (cercul protopretorial al Sibiuului) în 4 Decembre 1892 st. nou.

Oficiul comunal:

Moise Gruia,
subjude.

Ivan,
notariu.

Publicațiune de licitațiune.

Comuna bisericescă gr.-orientală din **Drăguș** comitatul Făgărașului publică licitațiune minuendă pentru **clădirea unei biserici noue de material solid**, cu condițiunile din planul de clădire aprobat de preavenerabilul consistoriu archidiecesan de sub Nr. 1554/1890, și în sensul licenței de clădire din partea Indictului oficiu comitatens de sub Nr. 8162/1891. Prețul strigării va fi **20,000 fl. v. a.** Intreprindėtorul va da și întreg materialul de clădire.

Licitațiunea se va ținė în **8 Ianuaríu 1893 eal. nou la 10 óre ante de amėđi în comuna Drăguș**, la care se invită domnii arhitecti cari voesc a licita.

Licitanții au a depune vadiu **5%** din prețul strigării érá intreprindėtorul minuend, după aprobarea contractului de cătră Preavenerabilul consistoriu archidiecesan, va depune cautiune de **10% în bani gata**, sau în obligațiuni de stat ori în realități, care va servi ca garanție încă 3 ani dela colaudare incoló.

Condițiunile de clădire, apoi planul și licența se póte vedea la președintele comitetului parochial gr. or. în Drăguș. [237] 3—3

Drăguș, în 27 Novembre, 1892.

Ioan Făgărașan,
președinte.
George Codru,
epitrop.

Extract de Cognac-Quint.

Marca de sentire pentru
Extract de Cognac-Quint.

Spre a produce imediat un cognac excelent, sənătos și substanțial, care nu se póte deosebi de cognacul veritabil francez, recomand acésta specialitate **probată.**

Prețul pentru 1 chg. (de ajuns la 100 litri cognac) fl. 16 v. a., receptul se alătură gratuit. Eu garantez pentru cel mai succes și fabricat sənėtos.

Cruțare de spirt

se face prin neintrecuta mea **esență de întărit** vinarsul. Acésta dá beuturii un gust plăcut și pican și se află numai la mine de vânđare. Prețul **3 fl. 50 cr.** pro chg. (la 600—1000 litri inclusive mandatul de instrucețiune). Afără de aceste specialități oferz tot felul de esențe pentru fabricarea de **rum, rachiu de prune, trevere, amar** și a tuturor **licorurilor spirituóselor** fine esistente, **de oțet și oțet de vin** de o calitate neintrecută. Recepte se alătură gratis la pachete.

Lista prețurilor franco.

Pentru fabricate sənėtose se garanteză.

Karl Philipp Pollak,

fabrică de specialități de esențe în Praga.

Representanți solidi se caută.

[107] 23—50